

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
Навчально-науковий фізико-технічний інститут
Кафедра інформаційної безпеки

Звіт

З практичного завдання №4

із дисципліни «Методи реалізації криптографічних механізмів»

**Тема: «Дослідження особливостей реалізації існуючих програмних систем,
які використовують криптографічні механізми захисту інформації»**

Виконав:
Студент групи ФБ-41МН
Шерстюк А. В.
Виграновський М.В

Реалізація асиметричної криптосистеми під Linux платформу. Стандарт ECDSA

Дослідження стійкості криптовайдера до атак, що виникають через недоліки захисту операційної системи, показує: навіть бездоганна з математичного погляду реалізація ECDSA не рятує, якщо саме оточення скомпрометоване. Надійність криптовайдера залежить не лише від математичної моделі, але й від цілого комплексу умов, що включають безпечне зберігання ключів та налаштування доступу в ОС.

Загрози та вразливості криптовайдера:

- Викрадення приватного ключа:** Найочевидніша загроза - крадіжка приватного ключа з файлової системи. Якщо файл, наприклад, `ecdsa_private.pem`, зберігається відкрито без належних обмежень доступу, будь-який привілейований користувач або процес може прочитати його.
- Компрометація генератора випадкових чисел (ГВЧ):** Стійкість ECDSA критично залежить від одноразового параметра k . Якщо зловмисник може вплинути на стан ГВЧ (наприклад, підміною джерел ентропії або використанням передбачуваних seed-значень), алгоритм може згенерувати одинаковий k кілька разів. Повторення k миттєво розкриває приватний ключ d .
- Атаки через бічні канали:** У нативних С-реалізаціях можливі витоки інформації через час виконання, енергоспоживання чи поведінку кешу. Хоча Python (зокрема, PyCryptodome) згладжує частину цих ризиків, його скомпільовані модулі залишаються вразливими до низькорівневих операцій.
- Підміна бібліотек:** Атака через `LD_PRELOAD` дозволяє підвантажити власний шкідливий код або підмінити криптографічні бібліотеки, щоб скопіювати ключі та підписи ще до запуску справжніх криптографічних функцій.
- Читання пам'яті процесу:** Зловмисник може отримати тимчасові значення, такі як r , h або сам d , під час підпису, якщо система дозволяє читати пам'ять процесу (наприклад, через `/proc` або механізми на зразок `ptrace`).

Типові сценарії атак

Сценарій атаки	Механізм недосконалості ОС	Мета атаки
Атака на "холодну" пам'ять	Відсутність повного очищення оперативної пам'яті (RAM) після вимкнення живлення.	Зчитування закритого ключа (d) з дампів пам'яті.
Атака на свопінг	Запис чутливих даних процесу (включаючи закриті ключі) у	Вилучення ключа з нешифрованого файлу підкачки.

	файл підкачки (swapfile) на диску.	
Атака за допомогою ptrace	Дозволяє іншому процесу (з відповідними правами) перевіряти та змінювати пам'ять цільового процесу.	Зчитування закритого ключа з адресного простору процесу підписання.
Атака на /proc файлову систему	Можливість доступу до /proc/\$PID/mem для читання пам'яті процесу.	Зчитування вмісту пам'яті процесу підписання.

Практична реалізація

Для демонстрації вразливості, пов'язаної з архітектурою ОС Linux та керуванням пам'яттю, було обрано атаку за допомогою механізму **ptrace** (з використанням GDB). Цей механізм дозволяє процесу-атакуючому приєднатися до цільового процесу (де відбувається підпис) і отримати доступ до його пам'яті.

Атака імітує ситуацію, коли зловмисник має права root або перебуває у середовищі, де політики безпеки (SELinux/AppArmor) не обмежують використання **ptrace**.

Код лаб3 було модифіковано таким чином, щоб після генерації ключа і перед виконанням підпису він зупинявся, утримуючи закритий ключ d у пам'яті.

```
import os
from Crypto.PublicKey import ECC
from Crypto.Signature import DSS
from Crypto.Hash import SHA256

print(f"Target PID: {os.getpid()}")
key = ECC.generate(curve='P-256')
d_value = key.d

print(f"Ключ згенеровано. {hex(d_value)} Чекаємо на команду...")
input("Натисніть Enter, щоб виконати підпис і вийти...")

message = b"Secret data to sign"
h = SHA256.new(message)
signer = DSS.new(key, 'fips-186-3')
signature = signer.sign(h)

print("Підпис виконано. Процес завершується.")
```

```
Неділя виконання процесу завершувся.  
(.venv) user@ubuntu:~/kpi/mrkm25-26/lab4/Lab4_Sherstiuk_Vygranovsky$ python3 main.py  
Target PID: 40613  
Ключ згенеровано. 0xb0f2b4fb9288246a4e33a87ed5c0d7fe2db08bc10eee53469a8274bbf599c52f Чекаємо на команду...  
Натисніть Enter, щоб виконати підпис і■
```

Приватний ключ d: **0xb0f2b4fb9288246a4e33a87ed5c0d7fe2db08bc10eee53469a8274bbf599c52f**

Приєднання GDB до цільового процесу (з іншого терміналу):

```
$ sudo gdb -p 40613
```

Перевірка реєстрів процесу (якщо ключ був використаний нещодавно):
(gdb) info registers

```
(gdb) info registers
rax            0xfffffffffffffe00  -512
rbx            0x7c82498038e0  136899020732640
rcx            0x7c824971ba91  136899019782801
rdx            0x400          1024
rsi            0x115f68c0    291465408
rdi            0x0            0
rbp            0x7ffc5dae4f70  0x7ffc5dae4f70
rsp            0x7ffc5dae4f38  0x7ffc5dae4f38
r8             0x1            1
r9             0x0            0
r10            0x7c8249609cb8  136899018661048
r11            0x246          582
r12            0x7c8249802030  136899020726320
r13            0x7c8249801ee0  136899020725984
r14            0xba58a8      12212392
r15            0x7c82498038e0  136899020732640
rip            0x7c824971ba91  0x7c824971ba91 <__GI__libc_read+17>
eflags          0x246          [ PF ZF IF ]
cs              0x33          51
ss              0x2b          43
ds              0x0            0
es              0x0            0
fs              0x0            0
gs              0x0            0
fs_base        0x7c82498b2080  136899021447296
gs_base        0x0            0
```

Теоретично можна зробити:

- Пошук у купі: Якщо ми знаємо приблизний вміст ключа (наприклад, його перші байти), ми можемо шукати його. Однак, у PyCryptodome ключ d є об'єктом Python int. Нам потрібно знайти адресу об'єкта key.d.
- Інспекція адресного простору Python: У GDB ми можемо викликати функції Python, якщо є доступ до інтерпретатора.
(gdb) call PyObject_Print([address_of_key_object], stdout, 0)

Зробимо дампування пам'яті для аналізу:

(gdb) generate-core-file /tmp/target_dump.core

Шукаємо 32-байтове представлення ключа d:

			Decoded Text	Data Inspector
0021D180	00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 0A 0B 0C 0D 0E 0F	 u . r . t .. .	binary 00110000
0021D190	00 00 00 00 00 75 00 72 16 74 13 11 00 00 00	 t	octal 060
0021D1A0	AB 02 11 00 00 00 00 72 06 56 04 64 00 7D 03	 r . V . d . }	uint8 48
0021D1B0	64 00 7D 06 53 00 74 1F 11 00 00 00 00 00 00 00		d . } . S . t	int8 48
0021D1C0	7C 01 9B 02 54 02 7C 00 6A 20 11 00 00 00 00 00		. . T . . j	uint16 30768
0021D1D0	00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 9B 01 9D 03		int16 30768
0021D1E0	AB 01 11 00 00 00 00 00 9A 06 7C 04 80 04 7C 03		uint24 6453296
0021D1F0	80 02 7C 06 82 01 7C 03 80 1C 74 07 11 00 00 00	 t .. .	int24 6453296
0021D200	00 00 00 00 54 03 7C 00 6A 22 11 00 00 00 00 00	 T . . j " .. .	uint32 811759664
0021D210	00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 9B 01 54 04	 T .	int32 811759664
0021D220	7C 04 9B 02 64 05 9D 05 AB 01 11 00 00 00 00 00		. . d	uint64 3774634852169709616
0021D230	7D 03 74 13 11 00 00 00 00 00 00 7C 03 74 1E		} . t t ..	int64 3774634852169709616
0021D240	11 00 00 00 00 00 00 00 AB 02 11 00 00 00 00 00		ULEB128 48
0021D250	73 07 58 06 7C 03 5F 12 11 00 00 00 00 00 00 00		s . X	SLEB128 48
0021D260	7C 03 82 01 23 00 64 00 7D 03 64 00 7D 06 77 00		. . # . d . } . d . } . w ..	float16 34304
0021D270	78 03 59 00 77 01 00 00 80 04 00 00 00 00 00 00		x . Y . w	bfloat16 1.4278816360970776e+34
0021D280	11 04 00 00 00 00 00 00 D0 9A D0 BB D1 8E D1 87		float32 8.238911775038105e-10
0021D290	20 D0 B7 D0 B3 D0 B5 D0 BD D0 B5 D1 80 D0 BE D0		float64 2.319143139305908e-56
0021D2A0	B2 D0 B0 D0 BD D0 BE 2E 20	30 78 62 30 66 32 62 0 x b 0 f 2 b	GUID End of File
0021D2B0	34 66 62 39 32 38 38 32 34 36 61 34 65 33 33 61	4 f b 9 2 8 2 4 6 a 4 e 3 3 a	ASCII 0	
0021D2C0	38 37 65 64 35 63 30 64 37 66 65 32 64 62 30 38	8 7 e d 5 c 0 d 7 f e 2 d b 0 8	UTF-8 0	
0021D2D0	62 63 31 30 65 65 65 35 33 34 36 39 61 38 32 37	b c 1 0 e e e 5 3 4 6 9 a 8 2 7	UTF-16 碎	
0021D2E0	34 62 62 66 35 39 39 63 35 32 66 20 D0 A7 D0 B5	4 b b f 5 9 9 c 5 2 f	GB18030 0	
0021D2F0	D0 BA D0 B0 D1 94 D0 BC D0 BE 20 D0 BD D0 B0 20	BIG5 0	
0021D300	D0 BA D0 BE D0 BC D0 B0 D0 BD D0 B4 D1 83 2E 2E	SHIFT-JIS 0	
0021D310	2E 0A 5E 49 82 7C 00 00 30 73 5E 49 82 7C 00 00	. . ^ I . . . 0 s ^ I . . .	☒ Little Endian	
0021D320	70 73 5E 49 82 7C 00 00 B0 73 5E 49 82 7C 00 00	p s ^ I . . . s ^ I . . .		
0021D330	F0 73 5E 49 82 7C 00 00 30 74 5E 49 82 7C 00 00	. s ^ I . . . 0 t ^ I . . .		
0021D340	70 74 5E 49 82 7C 00 00 B0 74 5E 49 82 7C 00 00	p t ^ I . . . t ^ I . . .		
0021D350	F0 74 5E 49 82 7C 00 00 30 75 5E 49 82 7C 00 00	. t ^ I . . . 0 u ^ I . . .		
0021D360	70 75 5E 49 82 7C 00 00 B0 75 5E 49 82 7C 00 00	p u ^ I . . . u ^ I . . .		
0021D370	F0 75 5E 49 82 7C 00 00 50 13 5E 49 82 7C 00 00	. u ^ I . . . P . ^ I . . .		
0021D380	30 76 5E 49 82 7C 00 00 70 76 5E 49 82 7C 00 00	0 v ^ I . . . p v ^ I . . .		
0021D390	B0 76 5E 49 82 7C 00 00 F0 76 5E 49 82 7C 00 00	. v ^ I . . . v ^ I . . .		
0021D3A0	30 77 5E 49 82 7C 00 00 70 77 5E 49 82 7C 00 00	0 w ^ I . . . p w ^ I . . .		
0021D3B0	B0 77 5E 49 82 7C 00 00 F0 77 5E 49 82 7C 00 00	. w ^ I . . . w ^ I . . .		
0021D3C0	30 78 5E 49 82 7C 00 00 70 78 5E 49 82 7C 00 00	0 x ^ I . . . p x ^ I . . .		
0021D3D0	B0 78 5E 49 82 7C 00 00 F0 78 5E 49 82 7C 00 00	. x ^ I . . . x ^ I . . .		
0021D3E0	30 79 5E 49 82 7C 00 00 70 79 5E 49 82 7C 00 00	0 y ^ I . . . p y ^ I . . .		
0021D3F0	B0 79 5E 49 82 7C 00 00 F0 79 5E 49 82 7C 00 00	. y ^ I . . . y ^ I . . .		
0021D400	10 14 5E 49 82 7C 00 00 30 7A 5E 49 82 7C 00 00	. . ^ I . . . 0 z ^ I . . .		

Аналіз дампу пам'яті підтверджив наявність значення закритого ключа *d* у пам'яті процесу, коли він перебував у стані очікування (після генерації, але до підпису). Цей результат підтверджує низьку стійкість криптопровайдера до атак, що використовують ptrace/дампування пам'яті, коли процес, що містить закритий ключ, знаходиться у стані очікування.

Математично стійкий алгоритм не може гарантувати безпеки, якщо ОС дозволяє стороннім процесам переглядати або модифікувати її пам'ять. Таким чином, практична безпека ECDSA визначається не лише силою еліптичної криптографії, а й якістю архітектури операційної системи та правильністю побудови середовища виконання.